

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет
Житомирський національний агроекологічний університет
Національний університет водних ресурсів та природокористування
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

ФУНКЦІОНУВАННЯ АПК НА ЗАСАДАХ РАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Матеріали

I Всеукраїнської науково-практичної конференції

26 травня 2017 року

Полтава

2017

Редакційна колегія:

Писаренко П.В. – перший проректор ПДАА, д-р с.-г. наук, проф., чл.-кор. ІАУ;

Хартинов М.М. – д-р с.-г. наук, проф. ДДАЕУ;

Скидан О.В. – ректор ЖНАЕУ, д-р екон. наук, проф.;

Клименко М.О. – директор учбово-наукового інституту агроекології та землеустрою, зав. кафедрою екології НУВРП, д-р с.-г. наук, проф., акад. МАНЕБ;

Дегтярьов В.В. – перший проректор, зав. кафедрою землеробства ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, д-р с.-г. наук, проф.;

Чайка Т.О. – доцент кафедри землеробства і агрохімії ПДАА, канд. екон. наук;

Ласло О.О. – доцент кафедри землеробства і агрохімії ПДАА, канд. с.-г. наук, доцент.

Функціонування АПК на засадах раціонального природокористування : матеріали I Всеукр. наук.-практ. конф. (Полтава, 26 трав. 2017). – Полтава : ПДАА, 2017. – 187 с.

У збірнику представлені матеріали конференції за результатами досліджень щодо ефективного функціонування агропромислового комплексу на засадах раціонального природокористування з урахуванням екологічних, агрономічних та економічних аспектів.

Збірник тез є частиною науково-дослідної теми «Розвиток АПК на основі раціонального природокористування» Полтавської державної аграрної академії (номер державної реєстрації 0114U000625 від 19.03.2014 р).

Матеріали призначені для наукових співробітників, викладачів, студентів й аспірантів вищих навчальних закладів, фахівців і керівників сільськогосподарських та переробних підприємств АПК різної організаційно-правової форми, працівників державного управління, освіти та місцевого самоврядування, всіх, кого цікавить проблематика розвитку екологічного господарювання, суспільства, сільського господарства й економіки. Матеріали видані в авторській редакції.

Бібліографічний список

1. Красовський В.В. Роль интродукции субтропических и тропических плодовых культур в Лесостепи Украины в решении вопросов импортозамещения / В.В. Красовський // Формирование инфраструктуры развития регионального АПК: теория и практика: материалы XIV Международной научно-практической конференции. – Барнаул : Алтайский дом печати, 2015. – С. 366–369.

2. Красовський В.В. Теоретичні основи створення колекції субтропічних плодовых культур у Хорольському ботанічному саду [Електронний ресурс] / В.В. Красовський // Електронний науковий фаховий журнал «Наукові доповіді національного університету біоресурсів і природокористування України». – 2014 р. – Київ № 46. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Npdntu_econ_2014_4_14.pdf.

Кімейчук Іван Васильович

магістр

Національний університет біоресурсів і природокористування України

м. Київ

ДО ПИТАННЯ ЩОДО ЗБЕРЕЖЕННЯ ЦІННИХ ОБ'ЄКТІВ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ ВЕРХОВИНЩИНИ

Збереження і примноження території природно-заповідного фонду є одним із важливих напрямів покращення довкілля – середовища існування людини та підтримання ландшафтного і біологічного різноманіття. Особливо важливим воно є в регіоні Українських Карпат, передусім в контексті підвищення природоохоронної ефективності та рекреаційної ємності території. У цьому відношенні, об'єкти природно-заповідного фонду Верховинщини, особливо лісові, мають пріоритетне значення для формування гірської екологічної мережі регіону. Тому особливої актуальності набуває вивчення особливостей об'єктів природокористування та цінних пам'яток природи, які є основою екологічної мережі [1].

Загалом площа заповідних територій регіону досліджень на кінець 2015 р. становила близько 26,3 тис. га або 21 % Верховинського району [2].

На території заповідного фонду району виділено низку особливо цінних пам'яток природи (табл. 1), які мають особливий режим охорони, відтворення та використання і є національним надбанням. Площа виділених 15 цінних пам'яток природи майже 2 тис. га, понад 1700 га з яких займає гідрологічний заказник річки Чорний Черемош з прибережною смугою. Особливо цінними є ботанічні пам'ятки, представлені еталонними насадженнями основних лісотвірних порід Карпат бука і смереки та заповідні урочища «Липовий гай».

Всі вони покликані зберегти виокремленні унікальні природні комплекси для нащадків. При цьому складність їх збереження зумовлена тим, що гірські природні ландшафти надзвичайно вразливі до антропогенного впливу і легко руйнуються, а процес їх відтворення складний і вимагає значних коштів [2].

Таблиця 1 – Перелік цінних пам'яток природи Верховинщини

№ п/п	Назва об'єкта	Площа, га	Наукове природоохоронне значення
1	Висяче болото	0,5	Гідрологічна пам'ятка природи
2	Чорний Черемош	1740,0	Гідрологічний заказник
3	Кам'янець	1,0	Комплексна пам'ятка місцевого значення
4	Еталон букового насадження	2,4	Ботанічна пам'ятка місцевого значення
5	Еталон смерекового насадження	2,6	Ботанічна пам'ятка місцевого значення
6	Модрина	0,5	Ботанічна пам'ятка місцевого значення
7	Писаний камінь	5,0	Геологічна пам'ятка природи
8	Скельний коридор Довбушанка	3,4	Геологічна пам'ятка природи місцевого значення
9	Бержниця	0,8	Заповідне урочище
10	Дрестунка	27,0	Заповідне урочище
11	Прилучний	3,7	Заповідне урочище
12	Чорний Потік	1,6	Заповідне урочище
13	Заріччя	2,4	Заповідне урочище
14	Липовий гай – I	24,0	Заповідне урочище
15	Липовий гай – II	38,0	Заповідне урочище
Разом		1852,9	

Джерело: дані [2]

Тому особливо важливими чинниками збереження цінних пам'яток природно-заповідного фонду Верховинщини є дотримання чинного природоохоронного законодавства та регулювання антропогенного впливу. Передусім це стосується пралісів і субальпійських ділянок з ендемічними та реліктовими фітоценозами, які відіграють непересічну стабілізуючу гідрологічну роль в регіоні.

Бібліографічний список

1. Про парк «Верховинський» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nppver.at.ua/index/pro_park/0-6.
2. Форділь С. Верховинщині бути заповідною / С. Форділь // Газета «Верхів'я Черемошу Національного природного парку «Верховинський». – 2012. – № 1. – С. 2.

Лузан Петро Григорович

канд. техн. наук, доцент

Лузан Олена Романівна

канд. техн. наук

Центральноукраїнський національний технічний університет

м. Кропивницький

ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИРОЩУВАННЯ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР

Головне завдання виробників сільськогосподарської продукції полягає в тому, щоб виростити якісний врожай, отримати максимально можливі прибутки від його реалізації та зберегти родючість ґрунтів для наступного використання. Збільшення світового виробництва зерна призводить до зниження ціни на основні його види, і як наслідок, прибутки аграріїв знижуються [1]. Забезпечити рентабельність і прибутковість виробництва, в більшості випадків, можливо тільки зниженням витрат на виконання операцій вирощування рослинницької продукції, технічне забезпечення та матеріали, які при цьому використовуються.

Традиційні технології вирощування сільськогосподарських культур із застосуванням оранки, потребують порівняно більше енергетичних ресурсів. За таких технологій на обробіток ґрунту витрачається велика кількість паливно-мастильних матеріалів, робочого часу, добрив, пестицидів, задіяний значний парк техніки, в наслідок чого посилюється водна й вітрова ерозії ґрунту, зменшується вміст органічних речовин у ньому, погіршується екологічний

Наукове видання

**ФУНКЦІОНУВАННЯ АПК НА ЗАСАДАХ РАЦІОНАЛЬНОГО
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Матеріали

I Всеукраїнської науково-практичної конференції

(м. Полтава, 26 травня 2017 року)

Відповідальність за зміст і редакцію матеріалів несуть автори.

Ум. друк. арк. 11,69. Тираж 150 прим.

Гарнітура Times New Roman Cyr.